



רע"פ 1149/16 - עידית עם שלם נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 1149/16

לפני:
המבקשת:
כבוד השופט א' שהם
עידית עם שלם

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה:

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, מיום 26.11.2015, בעפ"ת 23178-09-15, שניתן על-ידי כב' השופט ר' בן-יוסף

בעצמה

המבקשת:

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופט ר' בן-יוסף), בעפ"ת 23178-09-15, מיום 26.11.2015, בגדרו נדחה ברובו ערעורה של המבקשת על פסק דינו של בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב-יפו (כב' השופטת ד' ורד) (להלן: בית המשפט לתעבורה), בת"ד 4947-10-11, מיום 5.7.2015.

רקע והליכים קודמים



2. נגד המבקשת הוגש כתב אישום המייחס לה עבירות של סטייה מנתיב נסיעה שלא בבטחה, לפי תקנה 40 לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן: תקנות התעבורה); ונהיגה בחוסר זהירות, לפי תקנה 21(ג) לתקנות התעבורה. על-פי עובדות כתב האישום, ביום 3.4.2011, בשעה 18:00 או בסמוך לכך, נהגה המבקשת ברכב מסוג "שברולט", בנתיב הימני בכביש "נתיבי איילון" לכיוון צפון, בסמוך למחלף "גלילות". בשלב מסוים במהלך הנסיעה, כך נטען, הסיטה המבקשת את רכבה בפתאומיות, לעבר השול הימני, וזאת על מנת להימנע מהתנגשות עם כלי רכב שנעצר לפניו, בהמשך הנתיב. רכבה של המבקשת פגע באופנוע, אשר נסע על השול הימני, ועקב כך נחבל רוכב האופנוע בראשו ובגפיו, ונגרם נזק לכלי הרכב המעורבים (להלן: התאונה).

3. ביום 5.7.2015, לאחר ניהול משפט הוכחות קבע בית המשפט לתעבורה כי המבקשת נהגה בחוסר זהירות, מעצם הימנעותה מלשמור מרחק בלימה סביר מן הרכב שלפניה. ביתר שאת אמורים הדברים, כך נקבע, לאור העובדה כי בעת נסיעתה של המבקשת שרר עומס תנועה בכביש, ובנסיבות אלה "ניתן היה לצפות כי התנועה תיעצר מידי פעם". בשל כך, הורשעה המבקשת בעבירה של נהיגה בחוסר זהירות. עם זאת, בית המשפט לתעבורה החליט לזכות את המבקשת מן העבירה של סטייה מנתיב נסיעה. לשיטתו של בית המשפט לתעבורה, המבקשת לא בדקה, אמנם, את מראות הרכב, טרם שסטתה מנתיבה, ולכן אין לקבל את טענתה כי סברה שהשול הימני היה נקי מכלי רכב. ואולם, כך נקבע, רשלנותו התורמת של רוכב האופנוע, אשר נסע בשול במהירות גבוהה; כמו גם הקושי לקבוע במדויק מהו המרחק שהיה בין רכבה של המבקשת לבין האופנוע, טרם הסטייה לשול הימני, מקימים ספק בדבר אשמתה של המבקשת בעבירה זו. לבסוף, נדחתה טענתה של המבקשת בדבר הגנה מן הצדק, מעצם כך שהוחלט לבטל דו"ח תנועה שהוצא נגד רוכב האופנוע, בגין נסיעה על השול. בית המשפט לתעבורה קבע, כי לא היתה מניעה לבטל את הדו"ח נגד רוכב האופנוע, מן הטעם שהלה לא ביצע עבירה כלשהי בכך שנסע בשול הדרך, שעה ששרר עומס תנועה, ולא היה בנסיעתו כדי לסכן את עצמו ואת יתר המשתמשים בדרך.

4. בגזר דין, אשר ניתן בו ביום, השית בית המשפט לתעבורה על המבקשת קנס כספי, בסך 1,000 ₪; ו-2 חודשי פסילת רישיון נהיגה על תנאי, למשך 3 שנים.

5. המבקשת ערערה על פסק דינו של בית המשפט לתעבורה לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, וערעורה התקבל חלקית, ביום 26.11.2015. בית המשפט המחוזי דחה את טענתה של המבקשת, בנוגע לאכיפה בדרגת שנקטה כלפיה. נקבע, בהקשר זה, כי השיקולים שעמדו בבסיס ביטול הדו"ח שניתן לרוכב האופנוע, היו שיקולים ענייניים וסבירים. לצד זאת, קבע בית המשפט המחוזי כי יש להקל מעט בעונשה של המבקשת, לנוכח רשלנותו התורמת של רוכב האופנוע. לפיכך, הפחית בית המשפט המחוזי את גובה הקנס שהוטל על המבקשת ל-700 ₪ (במקום 1,000 ₪); והקטין את עונש הפסילה המותנית לחודש פסילת רישיון על תנאי, למשך שנתיים (במקום 2 חודשי פסילה על תנאי, למשך 3 שנים).

הבקשה לרשות ערעור

6. המבקשת, אשר אינה מיוצגת, הגישה את הבקשה לרשות ערעור שלפניי, במסגרתה טענה כי שגה בית המשפט המחוזי בדחותה את טענת האכיפה הדרגתית שנעשתה כלפיה; בכך שבחן את עניינה בהתאם להנחיה המשטרית המתירה לאופנועים ליסוע בשול; ובקביעה כי המבקשת ביצעה עבירה נוספת של אי-שמירת מרחק. לטענתה של המבקשת, לא היה מקום להסתמך על הנחיות



דין והכרעה

המשטרה כמקור נורמטיבי המתיר לרוכבי אופנועים לנסוע בשולי הכביש, באשר "שול אין הוא כביש". הנחיות אלו, כך נטען, עומדות בניגוד לחקיקה ולתקנות בתחום התעבורה, ויש בהן כדי לפגוע בשלום הציבור וביטחון המשתמשים בדרך.

7. לאחר שעיינתי בבקשה שלפניי על צרופותיה, הגעתי לכלל מסקנה כי דינה להידחות. זאת שכן, הבקשה אינה מעוררת שאלה משפטית כבדת משקל או סוגייה ציבורית רחבת היקף, החורגת מעניינם הפרטני של הצדדים לה, ואין היא מקימה חשש מפני עיוות דין חמור או אי-צדק ממשי. בשל כך, אין הבקשה נמנית על המקרים החריגים המצדיקים מתן רשות ערעור בפני בית משפט זה, ב"גלגול שלישי" (רע"פ 977/16 דין נ' מדינת ישראל (10.2.2016); רע"פ 894/16 פרץ נ' מדינת ישראל (10.2.2016); רע"פ 1120/16 אלגרבלי נ' מדינת ישראל (10.2.2016)).

8. אציין, למעלה מן הצורך, כי אינני מקבל את טענותיה של המבקשת גם לגופו של עניין. המבקשת משיגה, כאמור, על ההחלטה לבטל את דו"ח התנועה שנרשם נגד רוכב האופנוע, בשל כך שנסע בשולי הכביש. ואולם, יש להפנות, בהקשר זה, להנחיות אגף התנועה הארצי, הנחיית מדור תעבורה 24/10 "נסיעת רכב דו גלגלי בשול", הקובעות כדלקמן:

1. לשם הבהרה והצורך ביישום עיקרון הזרמת התנועה לא ירשמו דוחות לרכב דו גלגלי בשל נסיעה בשול במצב של פקק/עומס תנועה כאשר התנועה מזדחלת לאיטה ובנסיבות שאין בהן בכדי לסכן את הרוכב ו/או שאר משתמשי הדרך ו/או לגרום להפרעה לתנועה".

לנוכח האמור, ובשים לב לכך שבמקרה שלפנינו, אמנם שרר עומס תנועה בעת התאונה, לא דבק כל פגם בהחלטה לבטל את הדו"ח שנרשם נגד רוכב האופנוע, וצדקו הערכאות הקודמות בקובען כי לא ננקטה נגד המבקשת אכיפה בררנית (רע"פ 1355/12 שטיינברגר נ' מדינת ישראל (17.5.2012)).

מעבר לכך, זיקוק טענתה של המבקשת, בהקשר זה, מעלה, כי טענה זו חותרת, הלכה למעשה, תחת הנחייה שהוצאה כחוק על-ידי רשות מוסמכת. יודגש, כי ככל שלמבקשת טענות נגד תוכן ההנחיות והשיקולים העומדים בבסיסן, על המבקשת לתקוף הנחיות אלו באמצעות הליכים מינהליים, ולא על דרך של בקשת רשות ערעור פלילית.

לבסוף אבהיר, כי בניגוד לטענתה של המבקשת, בית המשפט המחוזי לא הרשיע אותה בעבירה נוספת של אי-שמירת מרחק, אלא שנקבע כי היעדר שמירת מרחק בלימה סביר על-ידי המבקשת היה, בנסיבות העניין, משום נהיגה חסרת זהירות.

9. על יסוד הנימוקים המפורטים לעיל, דין הבקשה להידחות.



ניתנה היום, ה' באדר א' התשע"ו (14.2.2016).

ש ו פ ט
